

**Riktlinjer, enligt direktivet om
försäkringsdistribution, om
försäkringsbaserade
investeringsprodukter som innehåller en
struktur som gör det svårt för kunden att
förstå den därmed förbundna risken**

Inledning

- 1.1. Enligt artikel 16 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1094/2010 av den 24 november 2010 om inrättande av en europeisk tillsynsmyndighet (Europeiska försäkrings- och tjänstepensionsmyndigheten), om ändring av beslut nr 716/2009/EG och om upphävande av kommissionens beslut 2009/79/EG (nedan kallad *Eiopa-förordningen*)¹ och artikel 30.7 och 30.8 i Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2016/97 av den 20 januari 2016 om försäkringsdistribution (omarbetning) (nedan kallat *IDD*)², utfärdar Eiopa riktlinjer för både bedömning av försäkringsbaserade investeringsprodukter som innehåller en struktur som gör det svårt för kunden att förstå den därmed förbundna risken såsom hänvisas till i artikel 30.3 a i) i IDD, och för bedömning av försäkringsbaserade investeringsprodukter som klassificeras som icke-komplexa i enlighet med artikel 30.3 a ii) i IDD, med beaktande av att denna klassificering även grundar sig på bedömningen av huruvida produkten innehåller en struktur som gör det svårt för kunden att förstå den därmed förbundna risken.
- 1.2. I enlighet med punkterna 1 och 2 i artikel 30 i IDD krävs i allmänhet en bedömning av lämplighet eller ändamålsenlighet för en försäkringsbaserad investeringsprodukt med avseende på kunden av försäkringsförmedlaren eller försäkringsföretaget som en del av försäljningen av en försäkringsbaserad investeringsprodukt. Genom artikel 30.3 i IDD tillåts medlemsstater göra undantag från dessa skyldigheter och varken kräva att ett test på lämplighet eller ändamålsenlighet genomförs vid distributionen av en försäkringsbaserad investeringsprodukt om olika villkor är uppfyllda. Denna typ av försäljning kallas ofta "endast utförande" (execution-only), eftersom transaktionen utförs utan någon rådgivning eller bedömning med avseende på kundens personliga situation. I enlighet med artikel 20.1 i IDD är det dock fortfarande nödvändigt för försäkringsdistributören att specificera kundens krav och behov.
- 1.3. Ett av de villkor som anges i artikel 30.3 i IDD för fastställande av huruvida en försäkringsbaserad investeringsprodukt får distribueras som en försäljning av typ "endast utförande" är kopplat till komplexiteten hos den försäkringsbaserade investeringsprodukten. Denna bedömning grundar sig på karaktären hos de finansiella instrument för vilka en försäkringsbaserad investeringsprodukt ger exponering, såväl som strukturen hos försäkringsavtalet med kunden (artikel 30.3 a i IDD). I enlighet med punkterna 7 och 8 i artikel 30 i IDD är Eiopa bemyndigat att utarbeta riktlinjer för både bedömning av komplexitet och icke-komplexitet.
- 1.4. Komplexiteten hos de finansiella instrument för vilka den försäkringsbaserade investeringsprodukten ger investeringsexponering beror på de bestämmelser som föreskrivs i Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/65/EU av den 15 maj 2014 om marknader för finansiella instrument (omarbetning) (nedan kallat *Mifid II*)³. I artikel 30.3 a i IDD görs en åtskillnad mellan, å ena sidan, de försäkringsbaserade investeringsprodukter som ger investeringsexponering för finansiella instrument anses vara icke-komplexa enligt Mifid II och, å andra sidan, andra icke-komplexa försäkringsbaserade investeringsprodukter.

¹ EUT L 331, 15.12.2010, s. 48.

² EUT L 26, 2.2.2016, s. 19.

³ EUT L 173, 12.6.2014, s. 349.

- 1.5. Dessa riktlinjer omfattar bedömningen av alla typer av försäkringsbaserade investeringsprodukter. Trots den åtskillnad som görs mellan leden i och ii i artikel 30.3 a i IDD är det viktigt att säkerställa att endast de försäkringsbaserade investeringsprodukter för vilka riskerna utan svårighet kan förstås av kunden kan säljas via endast utförande. I riktlinjerna behandlas i huvudsak frågan om identifiering av strukturer och kännetecken i avtal som kan göra det svårt för kunden att förstå de risker som är förbundna med en försäkringsbaserad investeringsprodukt. De gäller dock även ett antal andra frågor som är relevanta för bedömningen av komplexiteten hos försäkringsbaserade investeringsprodukter.
- 1.6. Med tanke på att IDD syftar till minimiharmonisering och att kunder, särskilt för försäljningar av typ endast utförande, inte åtnjuter skydd genom vissa av de relevanta uppföranderegler, får nationella behöriga myndigheter bibehålla eller införa strängare nationella bestämmelser inom detta område för att skydda konsumenterna.
- 1.7. Under utarbetandet av riktlinjerna har Eiopa beaktat andra relevanta lagstiftningskrav inom området uppförandestandarder, nämligen Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1286/2014 av den 26 november 2014 om faktablad för paketerade och försäkringsbaserade investeringsprodukter för icke-professionella investerare (Priip-produkter)⁴.
- 1.8. Dessutom har Eiopa beaktat arbete som utförts av Esma⁵ om bedömningen av finansiella instrument som innehåller en struktur som gör det svårt för kunden att förstå de risker som är förbundna med desamma. Detta återspeglar vikten av, såsom anges i skäl 56 i IDD, att undvika regelarbitrage, samtidigt som den specifika karaktären hos försäkringsavtal även beaktas.
- 1.9. Dessa riktlinjer riktar sig till nationella behöriga myndigheter i medlemsstater som har valt att utnyttja undantaget i första stycket i artikel 30.3 i IDD. Trots att det i specifika bestämmelser beskrivs skyldigheter som ska uppfyllas av försäkringsföretag och försäkringsförmedlare ska detta dokument inte läsas som om att det ålägger dessa finansinstitut några direkta krav. Finansinstituten erfordras följa det tillsynssystem eller regelverk som tillämpas av deras nationella behöriga myndighet.
- 1.10. För dessa riktlinjer har följande definition tagits fram:
 - Försäljningar av typ endast utförande (*Execution-only sale*): distribution av en försäkringsbaserad investeringsprodukt i enlighet med artikel 30.3 i IDD.
- 1.11. Termer som inte definieras i dessa riktlinjer har den betydelse som anges i de rättsakter som det hänvisas till i inledningen.
- 1.12. Riktlinjerna ska gälla från det datum då de översatta versionerna offentliggörs.

⁴ EUT L 352, 9.12.2014, s. 1.

⁵ Se till exempel befogenheten i artikel 25.10 i Mifid II, baserat på vilken Esma har utfärdat [riktlinjer](#) om komplexa skuldinstrument och strukturerade insättningar.

Avsnitt 1: Krav som gäller för avtal som endast ger investeringsexponering för finansiella instrument som anses vara icke-komplexa enligt Mifid II (artikel 30.3 a i) i IDD)

Riktlinje 1 – investeringsexponering

1.13. Försäkringsförmedlaren eller försäkringsföretaget bör säkerställa att den försäkringsbaserade investeringsprodukten endast ger exponering för finansiella instrument som anses vara icke-komplexa enligt direktiv 2014/65/EU. Sådana icke-komplexa finansiella instrument inbegriper endast följande instrument:

- (a) De som identifieras i artikel 25.4 a i Mifid II.
- (b) De som uppfyller kriterierna i artikel 57 i kommissionens delegerade förordning (EU) 2017/565 om komplettering av direktiv 2014/65/EU vad gäller organisatoriska krav och villkor för verksamheten i värdepappersföretag, och definitioner för tillämpning av det direktivet.
- (c) De som inte anses vara komplexa i enlighet med Esmas riktlinjer om komplexa skuldinstrument och strukturerade insättningar⁶.

Riktlinje 2 – avtalsvillkor för förändringar av avtalets karaktär och möjligheten till återköp av den försäkringsbaserade investeringsprodukten

1.14. Om avtalet innehåller något av följande villkor ska försäkringsförmedlaren eller försäkringsföretaget bedöma det som innehållande en struktur som gör det svårt att förstå de risker som det är förbundet med:

- (a) Det innehåller en klausul, ett villkor eller en utlösande faktor som gör det möjligt för försäkringsföretaget att på ett väsentligt sätt ändra karaktären, risken eller utbetalningsprofilen för den försäkringsbaserade investeringsprodukten.
- (b) Det finns inga alternativ till återköp eller till att på annat sätt realisera den försäkringsbaserade investeringsprodukten till ett värde som är tillgängligt för kunden.
- (c) Det finns uttryckliga och implicita avgifter som leder till att, även om det tekniskt sett finns alternativ till återköp av den försäkringsbaserade investeringsprodukten, detta kan orsaka orimlig skada för kunden, eftersom avgifterna inte står i proportion till försäkringsföretagets kostnad för återköpet.

Riktlinje 3 – avtalsvillkor för fastställande av löptiden eller återköpsvärdet eller utbetalningen vid dödsfall

1.15. Försäkringsförmedlaren eller försäkringsföretaget bör bedöma effekterna av de mekanismer genom vilka löptiden eller återköpsvärdet eller utbetalningen vid dödsfall fastställs och huruvida dessa gör det svårt för kunden att förstå de risker som dessa är förbundna med, såvida inte dessa mekanismer är direkt baserade på nationella lagar som specifikt syftar till skydd av kunders intressen.

⁶ Daterade den 4 februari 2016 (ESMA/2015/1787)

- 1.16. Som en del av bedömningen ska försäkringsförmedlaren eller försäkringsföretaget, om avtalet innehåller några av de villkor som förtecknas nedan, bedöma det som innehållande en struktur som gör det svårt för kunden att förstå de risker som det är förbundet med:
- (a) Löptiden eller återköpsvärdet eller utbetalningen vid dödsfall är beroende av variabler som fastställs av försäkringsföretaget, vilkas effekter är svåra för kunden att förstå.
 - (b) Löptiden eller återköpsvärdet eller utbetalningen vid dödsfall är baserade på olika typer av investeringsexponeringar eller investeringsstrategier, vilkas kombinerade effekt är svår för kunden att förstå.
 - (c) Löptiden eller återköpsvärdet eller utbetalningen vid dödsfall kan variera ofta eller påtagligt vid olika tidpunkter under avtalets löptid, antingen för att vissa förhandsbestämda tröskelvillkor uppfylls eller för att vissa tidpunkter uppnås. Detta inbegriper inte förändringar av löptid eller återköpsvärde eller utbetalning vid dödsfall på grund av betalning av diskretionär bonus.
 - (d) Det finns en garanterad löptid eller återköpsvärde eller utbetalning vid dödsfall som är föremål för villkor eller tidsbegränsningar, vilkas effekter är svåra för kunden att förstå. Detta inbegriper inte förändringar av garanterad löptid eller garanterat återköpsvärde eller garanterad utbetalning vid dödsfall på grund av betalning av diskretionär bonus.

Riktlinje 4 – avtalsvillkor för kostnaderna

- 1.17. Som en del av bedömningen av huruvida avtalet innehåller en struktur som gör det svårt för kunden att förstå de risker som det är förbundet med bör försäkringsförmedlaren eller försäkringsföretaget bedöma huruvida kostnaderna troligen inte kommer att förstås utan svårighet av kunden, särskilt de villkor enligt vilka kostnaderna väsentligen kan förändras under avtalets löptid, inbegripet på grundval av investeringens utveckling.
- 1.18. Om kostnaderna är direkt baserade på nationella lagar som specifikt syftar till att skydda kunders intressen bör de inte anses som innehållande en struktur som gör det svårt för kunden att förstå de risker som är förbundna med avtalet.

Riktlinje 5 – avtalsvillkor för försäkringsavtalets förmånstagare

- 1.19. Om det enligt avtalsbestämmelserna tillåts att kunden använder en icke-standardiserad lydelse för fastställande av den person som erhåller förmånerna vid slutet av avtalsförhållandet (klausul om förmånstagare) vilket kan leda till svårigheter med att identifiera förmånstagaren och kan resultera i svårigheter för förmånstagaren att på ett effektivt sätt motta utbetalningen när försäkringstagaren avlider, bör försäkringsförmedlaren eller försäkringsföretaget bedöma det som innehållande en struktur som gör det svårt för kunden att förstå de risker som är förbundna med avtalet.

Avsnitt 2: Krav som gäller för "andra icke-komplexa försäkringsbaserade investeringsprodukter" (artikel 30.3 a ii) i IDD)

Riktlinje 6 – avtalsvillkor för fastställande av löptiden eller återköpsvärdet eller utbetalningen vid dödsfall

- 1.20. Försäkringsförmedlaren eller försäkringsföretaget bör bedöma effekterna av de mekanismer genom vilka löptiden eller återköpsvärdet eller utbetalningen vid dödsfall fastställs och huruvida dessa gör det svårt för kunden att förstå de risker som dessa är förbundna med, såvida inte dessa mekanismer är direkt baserade på nationella lagar som specifikt syftar till skydd av kunders intressen.
- 1.21. Som en del av bedömningen ska försäkringsförmedlaren eller försäkringsföretaget, om avtalet innehåller några av följande villkor, bedöma det som innehållande en struktur som gör det svårt för kunden att förstå de risker som det är förbundet med:
- (a) Löptiden eller återköpsvärdet eller utbetalningen vid dödsfall är beroende av variabler som fastställs av försäkringsföretaget, vilkas effekter är svåra för kunden att förstå.
 - (b) Löptiden eller återköpsvärdet eller utbetalningen vid dödsfall är baserade på olika typer av investeringsexponeringar eller investeringsstrategier, vilkas kombinerade effekt är svår för kunden att förstå.
 - (c) Löptiden eller återköpsvärdet eller utbetalningen vid dödsfall kan variera ofta eller påtagligt vid olika tidpunkter under avtalets löptid, antingen för att vissa förhandsbestämda tröskelvillkor uppfylls eller för att vissa tidpunkter uppnås. Detta inbegriper inte förändringar av löptid eller återköpsvärde eller utbetalning vid dödsfall på grund av betalning av diskretionär bonus.
 - (d) Det finns en garanterad löptid eller återköpsvärde eller utbetalning vid dödsfall som är föremål för villkor eller tidsbegränsningar, vilkas effekter är svåra för kunden att förstå. Detta inbegriper inte förändringar av garanterad löptid eller garanterat återköpsvärde eller garanterad utbetalning vid dödsfall på grund av betalning av diskretionär bonus.

Riktlinje 7 – avtalsvillkor för kostnaderna

- 1.22. Som en del av bedömningen av huruvida avtalet innehåller en struktur som gör det svårt för kunden att förstå de risker som det är förbundet med bör försäkringsförmedlaren eller försäkringsföretaget bedöma huruvida kostnaderna troligen inte kommer att förstås utan svårighet av kunden, särskilt de villkor enligt vilka kostnaderna väsentligen kan förändras under avtalets löptid, inbegripet på grundval av investeringens utveckling.
- 1.23. Om kostnaderna är direkt baserade på nationella lagar som specifikt syftar till att skydda kunders intressen bör de inte anses som innehållande en struktur som gör det svårt för kunden att förstå de risker som är förbundna med avtalet.

Riktlinje 8 – avtalsvillkor för försäkringsavtalets förmånstagare

- 1.24. Om det enligt avtalsbestämmelserna tillåts att kunden använder en icke-standardiserad lydelse för fastställande av den person som erhåller förmånerna vid slutet av avtalsförhållandet (klausul om förmånstagare) vilket kan leda till svårigheter med att identifiera förmånstagaren och kan resultera i svårigheter

för förmånstagaren att på ett effektivt sätt motta utbetalningen när försäkringstagaren avlider, bör försäkringsförmedlaren eller försäkringsföretaget bedöma det som innehållande en struktur som gör det svårt för kunden att förstå de risker som är förbundna med avtalet.

Regler för efterlevnad och rapportering

- 1.25. Detta dokument innehåller riktlinjer som har utfärdats enligt artikel 16 i Eiopa-förordningen. I enlighet med artikel 16.3 i Eiopa-förordningen ska behöriga myndigheter och finansinstitut med alla tillgängliga medel söka följa dessa riktlinjer och rekommendationer.
- 1.26. De behöriga myndigheter som följer eller har för avsikt att följa dessa riktlinjer bör införliva dem i sina ramar för regler och tillsyn på ett lämpligt sätt.
- 1.27. De behöriga myndigheterna ska, inom två månader från det att de översatta versionerna har offentliggjorts, bekräfta till Eiopa om huruvida de följer eller avser att följa dessa riktlinjer, och ange skälen till att de eventuellt inte följer dem.
- 1.28. Om Eiopa inte har fått något svar inom denna tidsfrist kommer behöriga myndigheter att anses inte följa rapporteringen och rapporteras i enlighet med detta.
- 1.29. Behöriga myndigheter i en medlemsstat som inte har valt att utnyttja undantaget i det första stycket i artikel 30.3 i IDD behöver inte rapportera till Eiopa.

Slutbestämmelse om översyner

- 1.30. Föreliggande riktlinjer ska ses över av Eiopa och uppdateras regelbundet i enlighet med punkterna 7 och 8 i artikel 30 i IDD.